

MP-19-62

Maj 1962

Saab lancerar ny svensk datamaskin

En ny svensk datamaskin, D21, har nu introducerats på marknaden. Den första D21-anläggningen, som beställts av AB Skandinaviska Elverk, visades installerad i kraftföretagets lokaler i Stockholm fredagen den 11 maj 1962.

Bakgrund.

Många års forskningar och utvecklingsansträngningar ligger bakom det nya datamaskinsystemet, som utgör något av det snabbaste och mest kompakta, som idag finns tillgängligt på marknaden för datamaskiner. D21 representerar tredje generationen av datamaskiner, som framtagits vid Saab, vars elektronikverksamhet igångsattes för nära 10 år sedan.

Redan i början av 1950-talet påbörjades en svensk utveckling av datamaskiner, då staten tog det berömvärda initiativet att vid sin Matematikmaskinnämnd utveckla en stor svensk matematikmaskin, BESK, som under en tid förblev Europas snabbaste elektroniska kalkylator.

Saab, som i sin komplicerade tekniska utvecklingsverksamhet tvingats lösa stora och svåra beräkningsuppgifter, såg snart behovet av en egen datamaskin och hade 1957 färdigställt sin första maskin, SARA, som, liksom BESK, byggde på elektronrörsteknik.

SARA vidareutvecklades och redan 1958 hade Saab framtagit elektronik, som tillät anslutning av ett flertal magnetband. Detta magnetbandsystem låg, med sin automatiska felkorrigering, på tätt-plats i världen och har också visat sig fungera oklanderligt under de ~~många~~ år maskinen utnyttjats.

Till följd av den ständigt växande elektroniska utvecklingsverk-

samheten vid Saab i samband med flygplan och robotar, blev det möjligt för bolaget att redan mot slutet av 1950-talet utveckla en helt transistoriserad datamaskin. Maskinen, kallad D2, byggde härvid på erfarenheter från militärsidan, vilket resulterade i en mycket kompakt och driftssäker konstruktion och hög snabbhet. D2, som visades på Ostermans i september 1960 och därvid väckte stort intresse, kom att utgöra prototypen för det nu lancerade D21-systemet, som utformats i enlighet med de behov och önskemål, som föreligger på den civila marknaden för generella datamaskiner.

Ett målmedvetet utvecklingsarbete.

Utvecklingen av den nya svenska datamaskinen har skett på två fronter, dels framtagande av själva utrustningen, dels utarbetande av s k programmeringssystem, som möjliggör ett effektivt utnyttjande av maskinsystemet för olika arbetsuppgifter.

Maskinsystemet har realiserats i enlighet med den fastställda tidsplanen och inkluderar redan en komplett centralenhet med stort kärnminne, anslutna kommunikationsorgan med remsutrustning, skrivmaskin och analogsystem samt ett snabbt magnetbandsystem. Beträffande såväl viss teknisk utrustning i systemet som också utredningsarbeten sker samarbete mellan svenska industrier, nämligen genom avtal mellan Svenska Aeroplan Aktiebolaget och Facit Electronics AB.

D21-systemet vidareutvecklas enligt fastställd plan och kompletteras med anslutna snabbskrivare, hålkortsutrustningar och andra system. Parallellt härmed arbetar Saab vidare på att bygga ut programmeringssystemen med de modernaste och effektivaste hjälpmedlen.

Användningsområden.

D21-systemets stora flexibilitet, som bl a åstadkommits genom ett modulsystem men också av dess logiska konstruktion, gör att den nya datamaskinen effektivt kan utnyttjas för skilda arbetsuppgifter.

Vid AB Skandinaviska Elverk kommer systemet således att användas

för kommersiell databehandling, för tekniska beräkningar och analyser och för produktionsplanering och produktionsövervakning. Produktionsövervakningen innefattar planeringsrutiner för ekonomiskt utnyttjande av olika kraftkällor såväl på längre sikt, som prognoser på kortare sikt, och kontinuerlig produktionsfördelning.

Hos de övriga kunder, som redan beställt den nya svenska datamaskinen, finns exempel på å ena sidan rent kommersiell databehandling (Sveriges Slakteriförbund) och å andra sidan strikt vetenskapliga beräkningar, vid kristallografiska gruppen inom Göteborgs Universitet.

D21-systemets kompakta och driftssäkra uppbyggnad samt stora anslutningsmöjligheter till yttre system i produktionen gör, att den nya datamaskinen f n även undersökes för direkta produktionsövervakningsuppgifter av flera industriföretag. Ett annat användningsfält för D21 utgöres av meteorologiska beräkningar, som med D21:s hjälp kommer att lämna ett bättre underlag för våra väderleksprognoser.

En ny svensk industri.

Den nya datamaskinens konkurrenskraftiga egenskaper, som redan resulterat i ett flertal beställningar och ett ständigt ökande antal förfrågningar, - idag undersökes D21 för mer än ett 20-tal olika applikationer - utgör en lovande grogrund för en ny svensk industri. Denna nya verksamhetsgren vid det även i övrigt starkt expanderande Saab anses ligga väl till för svensk industri i ett klimat av ökat handelsutbyte och gemensamma marknader. En svensk datamaskinindustri möjliggör också för det svenska näringslivet i övrigt och svensk forskning att effektivisera sina metoder och därmed behålla den tätplats i utvecklingen, som är så betydelsefull för vårt samhälle.